

Rynek zbóż w latach 2011-2022

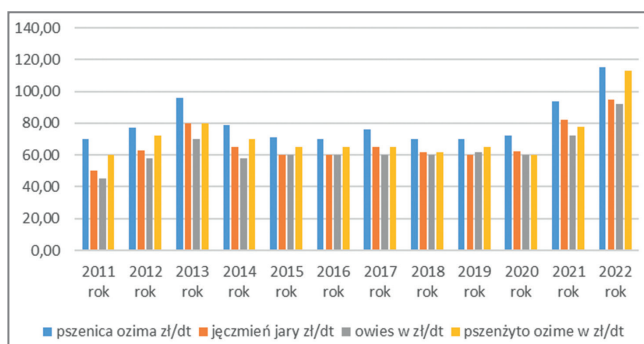
Małgorzata Stanisławczuk
m.stanislawczuk@podr.pl

Niżej przedstawiona analiza rynku zbóż dotyczy lat 2011-2022. Do wyliczeń wykorzystano kalkulacje rolnicze opracowane przez PODR w Lubaniu oraz dostępne informacje. Ceny zbóż dla roku 2022 określono na podstawie średniej z miesięcy styczeń-luty. We wszystkich wyliczeniach przyjęto wartości brutto.

Tabela 1. Ceny zbóż na przestrzeni lat 2011-2022 (zł/dt)

Lata	Pszenica ozima	Jęczmień jary	Owies	Pszenżyto ozime
2011	70,00	50,00	45,00	60,00
2012	77,00	63,00	58,00	72,00
2013	96,00	80,00	70,00	80,00
2014	79,00	65,00	58,00	70,00
2015	71,00	60,00	60,00	65,00
2016	70,00	60,00	60,00	65,00
2017	76,30	65,00	60,00	65,00
2018	70,00	62,00	60,00	62,00
2019	70,00	60,00	62,00	65,00
2020	72,30	62,27	60,00	60,24
2021	94,00	82,00	72,00	78,00
2022	115,00	95,00	92,00	113,20
Średnia cena w latach 2011-2022	75,16	62,73	59,30	66,42

Wykres 1. Ceny zbóż w latach 2011-2022

Jak wynika z tabeli 1 i wykresu 1, najwyższą cenę za 1 dt zboża uzyskano w roku 2022 (średnia cena za styczeń i luty). Była ona o 165% większa od średniej ceny z całego rozpatrywanego okresu. Należy przypuszczać, że przy bardzo wysokich cenach środków do produkcji rolnej w 2022 roku, cena zbóż również wzrośnie.

Analizując ceny zbóż w poszczególnych latach, można stwierdzić, iż poza rokiem 2013, ceny ich skupu wzrastały systematycznie, aczkolwiek minimalnie.

Ceny zbóż a ceny gruntów rolnych

Do wyprodukowania zbóż niezbędna jest ziemia. W związku z tym w tabeli 3 przedstawiamy zestawienie prezentujące relacje dotyczące ilości sprzedanego zboża w stosunku do cen gruntów w naszym województwie na przestrzeni lat 2011-2021 (tabela 2). Ceny gruntów są średnimi cenami za cały rok wg GUS, poza rokiem 2021, w którym cena, na dzień pisania artykułu, jest obowiązująca od 25 maja 2021 roku.

Tabela 2. Średnia cena gruntów rolnych – GUS w zł za 1 ha

Lata	Dobra (klasy I, II, III a)	Średnia (klasy III b, IV)	Słaba (klasy V, VI)
2011	29 812,85	23 506,38	21 559,25
2012	32 096,35	25 970,50	20 601,17
2013	35 814,50	28 540,25	22 663,75
2014	43 553,75	33 525,00	26 935,50
2015	55 804,00	37 812,67	29 487,67
2016	55 352,50	39 117,00	31 548,25
2017	60 787,67	38 574,67	31 717,00
2018	60 276,33	40 521,33	32 065,67
2019	57 833,50	42 383,50	34 319,00
2020	56 605,00	44 246,00	34 147,00
2021	68 500,00	44 108,00	39 763,00

Tabela 3. Ilość sprzedanego zboża niezbędna do zakupu 1 ha gruntów w klasie I, II, III a (zł/dt)

Lata	Pszenica ozima	Jęczmień jary	Owies	Pszenżyto ozime
2011	425,90	596,26	662,51	496,88
2012	387,18	473,22	514,01	414,07
2013	310,55	372,66	425,90	372,66
2014	377,38	458,66	514,01	425,90
2015	419,90	496,88	496,88	458,66
2016	425,90	496,88	496,88	458,66
2017	390,73	458,66	496,88	458,66
2018	425,90	480,85	496,88	480,85
2019	425,90	496,88	480,85	458,66
2020	412,35	478,77	496,88	494,90
2021	317,16	363,57	414,07	382,22

Poniżej dane w zestawieniu wykresu. Jak wynika z niego, najwięcej trzeba było sprzedać owsa w 2011 roku, by zakupić 1 ha ziemi w klasie od I do IIIa, na równi z jęczmieniem jarym w latach 2015 i 2016. W każdym analizowanym roku, najmniej trzeba było sprzedać pszenicy ozimej w celu zakupu 1 ha gruntów.

Wykres 2. Ilość sprzedanego zboża (w dt) niezbędna do zakupu ziemi w klasie I-III a

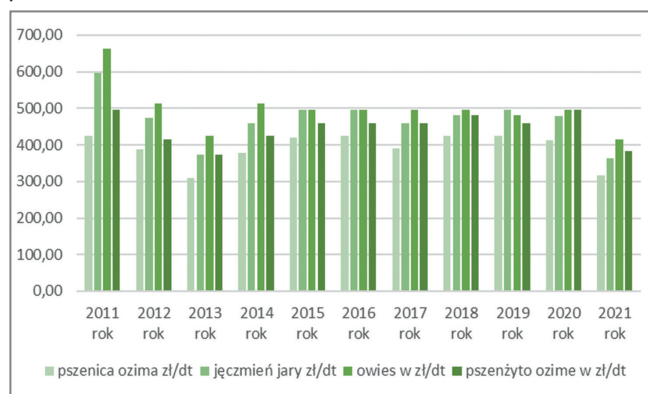

Tabela 4. Ilość sprzedanego zboża do zakupu 1 ha gruntów w klasie III b-IV b (zł/dt)

Lata	Pszienica ozima	Jęczmień jary	Owies	Pszenżyto ozime
2011	335,81	470,13	522,36	391,77
2012	305,28	373,12	405,28	326,48
2013	244,86	293,83	335,81	293,83
2014	297,55	361,64	405,28	335,81
2015	331,08	391,77	391,77	361,64
2016	335,81	391,77	391,77	361,64
2017	308,08	361,64	391,77	361,64
2018	335,81	379,14	391,77	379,14
2019	335,81	391,77	379,14	361,64
2020	325,12	377,49	391,77	390,21
2021	250,07	286,66	326,48	301,36

Podobnie jak w poprzednim zestawieniu, w celu zakupu 1 ha gruntów w klasie IIIb-IVb najmniej w każdym analizowanym roku trzeba było sprzedać pszenicy natomiast najwięcej owsa.

Wykres 3. Ilość sprzedanego zboża (w dt) niezbędna do zakupu ziemi w klasie III b-IV b

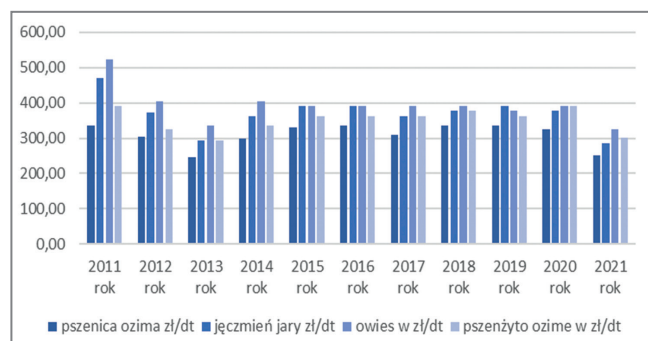
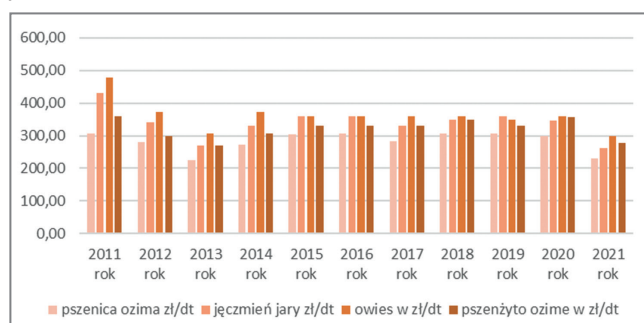

Tabela 5. Ilości sprzedanego zboża do zakupu 1 ha gruntów w klasie V-VI (dt/ha)

Lata	Pszienica ozima	Jęczmień jary	Owies	Pszenżyto ozime
2011	307,99	431,19	479,09	359,32
2012	279,99	342,21	371,71	299,43
2013	224,58	269,49	307,99	269,49
2014	272,90	331,68	371,71	307,99
2015	303,65	359,32	359,32	331,68
2016	307,99	359,32	359,32	331,68
2017	282,56	331,68	359,32	331,68
2018	307,99	347,73	359,32	347,73
2019	307,99	359,32	347,73	331,68
2020	298,19	346,22	359,32	357,89
2021	229,35	262,92	299,43	276,40

Wykres 4. Ilość sprzedanego zboża (w dt) niezbędna do zakupu ziemi w klasie V-VI

Sytuacja również w tym przypadku jest podobna do poprzednich zestawień. Najmniej trzeba było sprzedać pszenicy ozimej, a najwięcej owsa i pszenżyta ozimego.

Oczywiście rolnik, który zamierza kupić grunty, w swojej analizie powinien uwzględnić również koszty związane z uprawą poszczególnych gatunków zbóż, a to zależy to od wielu czynników i specyfiki zarówno gospodarstwa, jak i przyjętej technologii uprawy. ■